

Asia: VM/1709/00.01.00.01/2016 VM098:00/2016

Lausuntopyyntö julkisen hallinnon tiedonhallinnan sääntelyn kehittämistä selvittäneen työryhmän raportista

Yleiset kommentit raportista

Yleiset kommentit raportista

Pidämme tärkeänä, että hajallaan olevat julkisuutta ja salassapitoa koskevat säännökset kootaan yhteen lakiin. Kasvatus- ja koulutusalaalla salassapidosta ja tietosuojakysymyksistä on säädetty yhteensä noin 30 eri laissa. Mielestämme on tarpeen yhdistää salassapitoa ja tietosuojakysymyksiä koskevaa sääntelyä mahdollisuuksien mukaan.

Kommentit raportin 5 luvusta

Kommentit osasta 5.1 Tiedonhallintaa koskevan sääntelyn soveltamisaloista

-

Kommentit osasta 5.2 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen

-

Kommentit osasta 5.3 Tietoturvaluus

-

Kommentit osasta 5.4 Tietoaineistojen muodostaminen ja vastuut

-

Kommentit osasta 5.5 Tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus

Koulutus- ja kasvatusviranomaisilla on käytössään tietojärjestelmiä, joita ei ole suunniteltu turvallisuuden, tietoturvan ja salassapidon näkökulmista käsin. Järjestelmät tulisi rakentaa niin että eri viranomaisten oikeus olennaisesti turvallisuutta koskeviin tietoihin toteutuisi nykyistä paremmin. Tietojärjestelmien yhteen toimivuutta kehitettäessä on otettava huomioon, että koulutus- ja

kasvatusalalla laaditut yksilökohtaiset pedagogiset asiakirjat eivät sovellu yhteiseen tietojärjestelmään niiden luonteen ja käyttötarkoituksen vuoksi.

Kommentit osasta 5.6 Tietoaineistojen julkisuus ja salassapito

Pidämme kannatettavana työryhmän näkemystä siitä, että salassapitosäätely pitäisi ryhmitellä uudelleen julkisuuslakiin helpommin luettavaan ja jäsenneltyyn muotoon.

Kommentit osasta 5.7 Tiedonsaanti asiakirjoista ja tietoaineistoista

-

Kommentit osasta 5.8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi

-

Kommentit osasta 5.9 Tietohallinnon ja tiedonhallinnan ohjaus

-

Kommentit muutosehdotusten priorisoinnista

Mitä muutosehdotuksia olisi mielestänne priorisoitava valmistelussa?

Opetus- ja koulutuslalla on ollut useita väkivaltatapauksia, joissa jollakin viranomaisella on ollut oppilaasta tai opiskelijasta tietoa, mutta tieto ei ole välittynyt koulutuksen-, opetuksen- tai kasvatuksen järjestäjälle.

Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjillä tulee olla oikeus saada lapsesta tai nuoresta turvallisuuden takaamisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Esimerkiksi perusopetuslaissa tällaista oikeutta ei ole. Perusopetuslain 41 § 4 mom. säättää vain oikeudesta saada tietoja oppilaan opetuksen järjestämiseksi välttämättömät tiedot sosiaali- ja terveydenhuoltoviranomaiselta, - palvelujen tuottajalta tai alan ammattihenkilöiltä. Lisäksi on välttämätöntä, että lainsäädäntöä muutetaan niin että kasvatuksen- ja koulutuksen järjestäjällä on oikeus saada tietoja turvallisen kasvu- ja opiskeluympäristön järjestämiseksi. Oikeus saada tietoja tulisi koskea em. tahoja ja muita viranomaisia, kuten poliisiviranomaisia koskien. Sosiaali-, terveydenhuolto- ja poliisiviranomaisilla tulisi olla velvollisuus toimittaa kasvatuksen- ja koulutuksen järjestäjille kasvatuksen ja koulutuksen järjestämistä ja kasvu- ja opiskeluympäristön turvallisuutta koskevat tiedot.

Koulutus- ja kasvatusalalla on myös tilanteita, joissa huoltaja pyytää lapsia ja

itseään koskevia kaikkia tietoja usein ja toistuvasti. Pyynnöt eivät ole tällöin aina asianmukaisia. Huoltaja lähettää jopa kymmenen eri pyyntöä samasta tai samankaltaisista asioista, joihin kaikkiin kasvatukseen- ja opetusviranomaisen on

erikseen vastattava. Viranomaisen neuvoista huolimatta huoltaja jatkaa näissä tilanteissa epäasiallista toimintaa. Oikeutta omien/lasten tietojen pyytämiseen

tulisikin rajata selkeämmin kertaluonteiseksi tai muulla tavalla.

Koulutuksen ja kasvatuksen järjestäjän toimitilojen ja rakennuksen kuntoa

koskevien asiakirjojen julkisuus ei ole toteutunut kanteluviranomaisista lukuisista huomautuksista huolimatta. Huomautukset eivät ole johtaneet julkisuuden toteutumiseen sillä tavalla kuin laissa on tarkoitettu.

Muut tarpeelliset toimenpiteet

Millä muilla toimenpiteillä, lainsäädännön uudistamisen lisäksi, katsotte olevan merkitystä julkisen hallinnon tiedonhallinnan kehittämisessä?

-

Työryhmän ehdotusten vaikutukset

Yleiset kommentit vaikutuksista

-

Taloudelliset vaikutukset

Koulutus- ja kasvatusalan tietojärjestelmien kehittäminen vaatisi valtakunnallista hanketta ja taloudellista panostusta.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Edellä mainituilla muutoksilla parannettaisiin ja tehostettaisiin koulutuksen ja kasvatuksen järjestäjien ja muiden viranomaisten toimintaa.

Yhteiskunnalliset vaikutukset

Edellä mainituilla muutoksilla parannettaisiin koulutuksen ja kasvatuksen järjestäjien toiminnan turvallisuutta ja terveellisyyttä.

Niskanen Jarmo
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry